

A királyi hatalom újjászervezése

1) Károly Róbert (1308-1342)

- **interregnum** = (1301-1308) (lat.) törvényes uralkodó vagy kinevezett államfő nélküli időszak
- **trónkövetelők** = az Árpád-ház leányágából származó hercegek
  - Anjou-ház (nápolyi ágából) Károly Róbert
  - 1301-ben az esztergomi érsek királlyá koronázta, de a főurak a cseh királyt, Vencelt támogatták
  - 1308-ban Károly Róbertet új koronával megkoronázták Budán, de a bárók, tartományurak törvénytelennek tartották
  - 1310. Károly Róbertet harmadszorra is megkoronázták
- **koronázási rend** = csak azt ismerték el egyértelműen királynak, akinek Székesfehérváron, az esztergomi érsek tette fejére a Szent Koronát

2) Harc a tartományurak ellen

- 1311. Aba Amádé halála → ezt követően Károly Róbert megkezdte a tartományúri rendszer felszámolását
- **1312. Rozgonyi csata**
  - megszerezte az ország ÉK-i részét
  - a királyi székhelyt Budáról Temesvárra helyezte
- 1316. hadjárat Kőszegi János ellen (D-Dunántúl)
  - familiárisai elpártoltak tőle, így kénytelen volt hűséget fogadni
- 1317. debreceni csata
  - Borsa Kopasz legyőzése
- **1321. Csák Máté utód nélkül meghal**
  - a familiárisok Károly Róbertnek engedelmességet fogadnak

3) Belpolitika

- a király felségárulás címén a tartományurak földjeit elkobozta
  - egy részüket megtartotta
  - többet híveinek feudumként szétszította
- hívei megkapták a legfőbb hivatalokat is
  - új udvarhű bárói rend jött létre

- birtokukat az ország különböző területein kapták, ami lehetetlenné tette a tartományúri rendszer visszaállítását
- azok a birtokosok, vármegyék, városok, amelyek legalább 50 katonát állítottak ki, zászlót és címet kaptak=**bandériális hadsereg**

a) A király jövedelmei

- királyi jogon szedett bevételek (**regálé jövedelmek**)
- állandó aranytartalmú pénzt veretett=**aranyforint**
- **kapuadó** = jobbágyportánként/jobbágytelkenként 18 dénár
- a bányászatból származó tized (**URBURA**) 1/3-át átengedte a földbirtokosoknak = érdekükben állt, hogy bányát nyissanak területükön
  - Magyarország aranytermelése Európában az első helyre került
- az arany pénzre váltása királyi monopólium maradt
- kereskedelem fellendülése =élőállat, nemesfém
- behozott – és kivitt árukra **harmincadvám** (3,33 %)

4) Külpolitika

- betelepítések
- délen visszaszerzett területekből létrehozta a macsói bányságot
- elfoglalta Nándorfehérvárt és Galambócot
- dinasztikus házasság (lengyel királlyal)
- **1335. visegrádi királytalálkozó**
  - Luxemburgi János, cseh király
  - III. Kázmér, lengyel király
  - új kereskedelmi útvonal a Bécsi út helyett (Bécs árumegállító joga miatt)
- 1342. Károly Róbert meghalt